SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1859. **Zondag 16 October** **N°. 42.**

PARAMARIBO, 15 OCTOBER 1859.

Naar wij van eene goede zijde vernemen is de heer Mr. J. MAURITSZ VANDERHEIJDEN, Griffier bij de arrondissements regtbank te Eindhoven, (provincie Noord Brabant) benoemd tot President van het Geregtshof alhier.

Z. E. de Heer Gouverneur is ll. Donderdag namiddag, van de reis naar pl. *Catharina Sophia* en het etablissement *Batavia*, alhier teruggekeerd.

De mail heeft in deze week de volgende berigten aangebragt.

In het moederland is de Tweede Kamer der Staten-Generaal op den 14 September uiteengegaan en zou het zittingjaar 1859—1860 reeds den 19n. Sept. een aanvang nemen, als wanneer belangrijke discussien te wachten zijn, zoo wat betreft de zaak der spoorwegen als andere gewigtige aangelegenheden.

In menigerlei opzigt is dat reces nuttig geweest. Zelden toch heeft de publieke opinie in Nederland duidelijker gesproken dan in de laatste maanden. Het staat vast, dat het volk eene eindbeslissing wil in de zaak der spoorwegen; niet minder, dat het verlangt minder *gepraat* en meer *handelingen*. Indien de Tweede Kamer bewijs wil geven van te zijn de uitdrukking der volksmeening, dan zal zij deze twee groote wenschen behooren in acht te nemen.

Bij de jongste discussiën in de Tweede Kamer over de gebeurtenissen te Bandjermassin verklaarde de Minister van Koloniën dat de Regering » handelt en waakt."

«Voor zooveel het bestuur hier te lande aangaat, zegt men kan ieder nu reeds nagaan, dat deze verklaring tot dus ver geen ijdel woord is geweest. Onlangs deelden wij mede, dat de Regering vijf oorlogsstoomschepen uitrustte, om ze naar Indië te zenden, en dat ijverig op alle punten met de aanwerving van troepen wordt voortgegaan.

«Gister gewerd ons het berigt, dat de Minister van Koloniën de levering had aanbesteed van vier gewapende weinig diep gaande stoomvaartuigen, om mede in de wateren van O. Indië dienst te doen: vaartuigen, waarvan de behoefte nog bij de jongste expeditie tegen Boni zoo zeer is gebleken.

«Heden kunnen wij twee andere maatregelen, die allen de bewerking van hetzelfde doel op het oog hebben, mededeelen. De Minister van Oorlog heeft al de handgelden voor Nederlanders, die zich aan de koloniale dienst verbinden, verhoogd van *f* 100 tot *f* 150 en voor vreemdelingen van *f* 80 op *f* 120. Tegelijker tijd heeft Z. M. de Koning, op voordragt van den Minister van Kolonien, de gagementen van onderofficieren en soldaten in de Indische dienst verhoogd met *f* 36 's jaars. Reeds vroeger werd, op voordragt van den Minister, het tractement der officieren aanmerkelijk verhoogd.

«Voegt men daarbij andere, dezer dagen bekend gewordene maatregelen, als de oprigting van een Invalidenhuis voor O. I. gedienden; het verlof van gepensionneerden om hun pensioen buitenslands te mogen verteren; het verlof mede aan gepensioneerden verleend, om zonder toestemming der Regering in het huwelijk te mogen treden, dan mag men zeggen, dat er reeds veel is gedaan, wat gerust stelt en dienen kan èn om onze kolonien te bevestigen, èn om de belangstelling in de Indische militaire dienst te verhoogen.»

De berigten uit Ned. Indie zijn niet gunstig en met spoed worden versterkingen derwaarts gezonden, ten einde de rust krachtdadig te bevorderen.

Het Italiaansche vraagstuk blijft steeds de meeste bekommering baren en de stand van zaken aldaar is verre van bemoedigend. Daar de Conferentien te Zurich tot geen resultaat schijnen te leiden is het houden van een Congres allernoodzakelijkst geworden. — Wij lezen in de ontvangen bladen het volgende:

De algemeene aandacht is uitsluitend gevestigd op het belangrijke artikel, voorkomende in den *Moniteur*. Naar luid der nieuwe verklaring van de Fransche Regering, was het herstel der hertogen de voorwaarde, op welke de overige voordeelen aan Italie zouden worden verzekerd. De vraag is echter, hoe die terugkeer zou kunnen worden bewerkstelligd. Het middel van het herstel der souvereinen door geweld van wapenen wordt zeer teregt door de fr. Regering als geheel onmogelijk beschouwd. Er blijft dus niets anders over dan de aanneming van het geval, dat de Prinsen niet zullen worden hersteld, hetwelk werkelijk het standpunt is, waarvan de *Moniteur* uitgaat. Volgens het *Journal des Débats* is de daartoe strekkende redenering van het officiele dagblad het meest merkwaardige deel van het geheele artikel. Luisteren de tegenwoordige volksleiders niet naar den raad der Fransche Regering, dan zal, naar luid van het officiele orgaan, de Keizer van Oostenrijk, zich [illegible] rekenen, niet aan al zijne te Villafranca aangegane verbintenissen, zooals, o. a., den afstand van Lombardije, maar van de speciale overeenkomsten, betreffende Venetie. Venetie zou een onderpand zijn in handen van Oostenrijk; en het zou nationale en liberale instellingen ontvangen, ingeval de Hertogen worden hersteld. Men zou, om van Oostenrijk meer te vorderen, weder oorlog moeten voeren, en volgens de *Moniteur*, heeft Frankrijk zijne taak volbragt. Volgens de *Débats* is het mede opmerkelijk, dat te gelijkertijd eene verklaring in het licht is verschenen in het orgaan van het Engelsche ministerie, waarin de inlijving van de hertogdommen bij Sardinie niet alleen krachtdadig wordt voorgestaan, maar zelfs aan Italie de ondersteuning van Engeland wordt toegezegd, om daartoe te geraken. De *Patrie* en de *Siecle* laten zich niet uit omtrent de verklaring van den *Moniteur*. De Heer Gueroult is minder verlegen met de zaak en dringt in *l'Opinion nationale* zonder omwegen aan op de inlijving, vermits de twijfelachtige vrijheid, welke voor Venetie was weggelegd, niet opweegt tegen het geluk van Italie. De *Pays* laat zich geheel anders uit en verkondigt, dat de Aartshertog Maximiliaan reeds toebereidselen maakt, om het bestuur over Venetie te aanvaarden, en dat hij zal aanvangen met de uitvaardiging van vrijzinnige verordeningen.

— De groote quaestie van den dag is en blijft de toestand van Italie, vooral van de Hertogdommen en de Pauselijke Legatien. Toskane heeft de aanhechting bij Sardinie geproclameerd; eene talrijke deputatie heeft de kroon aan den Koning van Sardinie aangeboden. Deze, die het herstel der Hertogen als een voorwaarde van den vrede te Villa-Franca heeft onderteekend, bevindt zich daardoor in eene moeijelijke positie. Zijn antwoord luidde dan ook, dat hij de beslissing van dit vraagstuk moest overlaten aan een congres der Mogendheden. De groote vraag is dan ook: zal er al dan niet een congres gehouden worden? Engeland en Frankrijk wenschen het, Oostenrijk verzet zich en van

DOOD EN LEVEND.

(Vervolg en slot.)

„'t Is alsof zij nog leeft, de arme Melli!"

„'t Was de stem van Lucia Maynard, mijne dierbaarste vriendin, die dat zeide. Ja, wel alsof ik nog leefde! Welk een bittere spot lag er in die woorden! Een oogenblik haatte ik haar omdat zij ze gezegd had.

„Hoe verklaart de doctor haren plotselingen dood?" vroeg eene andere stem die ik niet herkende.

„Eene hartkwaal, geloof ik," antwoordde een ander.

„Een treurige dood, en nog zoo jong! Hare familie is zielsbedroefd."

„Guy Edson, hoor ik, is bijna krankzinnig van droefheid."

„Guy Edson? wie is dat?"

„Hebt gij niets daarvan gehoord? hij was haar minnaar, haar verloofde; in 't najaar zouden zij getrouwd zijn."

„Wel, wel, hoe treurig!"

En zoo praatten zij zorgeloos voort, weinig vermoedende dat ik alles verstond en begreep. Guy Edson bijna krankzinnig! Te midden mijner eigene zielesmart vond ik nog tijd om hem te beklagen. Ik wist dat hij mij innig, vurig, hartstogtelijk lief had. Weldra zou ik zijne vrouw zijn geworden— hoe zeer zou hij mij missen! En ik, zoo jong, zoo vol hoop en levenslust en levenskracht, ik zou dan als dood ten grave gaan, terwijl duizenden, voor wie het leven een last was, de hun toegerekende jaren zouden ten einde brengen! Niemand zou ooit weten wat ik geleden had. Het gras zou boven mij groeijen, de vogelen zouden er zingen, de bloemen ontluiken en verwelken, en ik zou vergeten worden gelijk zoo vele anderen. En Guy, mijn Guy, zou ook leven, en welligt leeren mij te vergeten! Welligt zou, na eene wijle, zijn gewond hart genezing vinden, en hij eene andere vrouw zoeken om het huis te deelen dat voor mij bestemd was, eene andere vrouw aan zijn hart rusten, de kinderen eener andere op zijne knie klimmen en hem „vader" noemen! Genadige Hemel! Kon ik dan die doodsche verstijving niet afbreken?

„Stil, daar komt mijnheer Edson!"

„'t Was weder Lucia's stem. Zoo verstijfd als ik was, veroorzaakten die woorden van haar eene snelle trilling door mijn bloed. Guy kwam! Ja, ik hoorde zijne welbekende voetstappen aan de deur, op het vloerkleed, naast mij. Misschien zou *hij* wel ontwaren dat ik niet dood was. Een voor een, alsof men zijn regt op eenzaamheid eerbiedigde, verlieten allen zwijgend de kamer en lieten ons alleen. Toen gaf hij aan zijne smart en aan zijne tranen den vrijen loop; hij sloot mij in zijne armen, zoo naauw dat ik het kloppen van zijn hart duidelijk voelde. Mijn hoofd viel zwaar tegen zijnen schouder; de bloemkrans beroerde zijne wang. Hartstogtelijk kuste hij mijne lippen en wangen en geslotene oogleden; liefkozend streek hij over mijn haar, en wond mijne glanzende lokken om zijne vingers, gelijk hij zoo dikwijls in zijne zaligste oogenblikken gedaan had.

Maar geen schaamachtige blos dekte mijne wangen, die zoo dikwijls onder zijne kussen hadden gegloeid; geene woorden kwamen over de bleeke lippen, die hem zoo dikwijls een hartelijk welkom hadden toegeroepen. Als ik maar, zelfs voor een enkel oogenblik, dat loodzwaar gewigt van mij had kunnen werpen dat mij verlamde; als ik maar eenmaal mijne armen om zijnen hals had kunnen slaan, een enkel woord van liefde in zijn oor fluisteren, ik zou gelukkig geweest zijn. Maar zelfs dat onschatbare voorregt was buiten mijn bereik. Ik kon geen zacht vaarwel lispelen, geene liefkozing schenken. Bergen waren ligt in vergelijking van de magtelooze armen die ik poogde op te beuren; graniet was bewegelijker dan de lippen, die ik zoo onstuimig trachtte te openen.

En zoo was ik gedwongen daar te blijven liggen als een wigt van marmer aan zijne borst; gedwongen te luisteren naar zijne wilde ontboezemingen van droefheid en wanhoop, en lijdelijk te blijven bij de liefkozingen die ik zoo zielsgaarne had willen beantwoorden. Mijn hart had ik willen verscheuren voor een enkelen blik in die blaauwe oogen, welker heete tranen mijn voorhoofd bedaauwden. Mijne laatste hoop had ik willen verbeuren, als hij maar had mogen weten dat hij een levend wezen omarmde. Ik vloekte mij zelven en mijn noodlot: ik worstelde tegen de onuitsprekelijke vreeze, die mijn hart beknelde. Ik bad met vurigen ernst, met wanhoopige inspanning. Ik riep tot God; en beschuldigde Zijn heilig aangezigt van wreedheid. Ik smeekte Hem, mij het leven terug te geven, dat Hij mij reeds half ontnomen had, of anders die bittere, onlijdelijke bespotting van den dood tot eene werkelijkheid te maken. Ik smeekte Hem om bewusteloosheid, om vergetelheid, om vernietiging.

Toen kwam er terugwerking. Ik vroeg mij zelve of ik niet werkelijk dood was zoo als men zeide dat ik was. Welligt moest ik eene eeuwigheid van dusdanige marteling ondergaan, tot stof verteren onder de aardzoden, en geene magt hebben om mijne zelf bewuste ziel van haar wegstervend aardsch omkleedsel af te scheiden. Welligt pijnigde het gras, dat als groene baren over den wijden schoot der aarde golfde, iederen geest met zelfbewustzijn, even als den mijnen.

Weder eene verandering, de stille lijdelijkheid van onbeschrijfelijke wanhoop. Al de klanken van uitwendig leven werden eenigzins ongeloofelijk duidelijk voor mij. Even als een gierigaard het goud zou tellen voor het aan zijne hand ontglipt, zoo telde ik gretig de voorbijsnellende oogenblikken, die er nog tusschen mij en mijn vreesselijk lot overbleven. Door het geheele huis hoorde ik het geluid van gesmoorde stemmen, van zachte voetstappen, alsof ik in eene sluimering gedompeld was waaruit men vreesde mij te zullen wekken. Door de vensters kwam het zachte gesuis van den wind en van de bladeren, het gekweel der vogelen, de stemmen van spelende kinderen, alles, als ware het, eene bespotting van mijnen toestand.

De doodkist werd binnengebragt en op schragen gezet. Nog eenmaal voelde ik het kloppen van mijns minnaars hart, nog eenmaal voelde ik zijne tranen en kussen, en toen gaf hij mij over aan de handen dergenen, die mij in mijne doodkist moesten leggen. Zacht, zeer zacht leiden zij mijn hoofd op het witte kussen, en toch kwam hunne liefdevolle beweging mij als onbetamelijk voor. Voor een enkel oogenblik van uitstel had ik mijner ziele zaligheid willen verkoopen.

Ik weet niet hoe het kwam; maar toen men zachtkens het lijkkleed over mijn ligchaam toevouwde, stiet eene onvoorzigtige hand aan het deksel der doodkist. Met een luiden slag viel het digt: een gedeelte van het glazen bekleedsel viel in duizend stukjes, scherp en prikkelend, op mijn gelaat. Eene pijnlijke prikkeling werkte op mijn aangezigt; een droppel bloed welde op uit de slaap van mijn hoofd en kleurde het kussen rood. Ik hoorde het vallen, en zegende onwillekeurig de wonde, die het veroorzaakte. Mijn hart trilde van verrukking, o, hemel! welk een zaligheid! Het verstijfde bloed begon in beweging te komen en door mijne aderen te stroomen; mijn stilstaand hart begon te kloppen; eene stuiptrekkende beweging van terugkeerend leven trilde door al mijne leden: ik ademde, ik zag, ik bewoog mij; mijne lippen openden zich, ik riep zachtkens: „Guy!"

Een snelle blik van verbazing, eene uitdrukking van onbeschrijfelijke vreugde, een kreet en hij stond bij mij! ik sidderde in zijne armen; ik vleide mij aan zijn hart. Het genot van gevoel keerde in mij terug, de vreesselijke droombeelden der verstijving verdwenen, ik leefde, ik schreide, ik lachte. En toen een oogenblik later, vader, moeder, zusters, vrienden en hij die mij dierbaarder was dan allen, ademloos van hoop en vreugde bij mij stonden, toen was er geen enkel oog dat niet straalde van tranen en dankzeggingen, geen gelaat waarop niet eenige dankbaarheid te lezen stond, geene stem die niet mijne zalige, eeuwige dankbare ontboezeming herhaalde: „God zij geloofd!"

29n. No. verëni No. 60, waarbij, met intrekking van de hiermede in strijd zijnde reglementaire bepalingen, is vastgesteld, dat, te rekenen van en met 1n. October 1859, alle civiele en militaire landsdienaren, zoowel Nederlanders als vreemdelingen, of hunne Weduwen en Weezen, aan wie ten laste der koloniale geldmiddelen, pensioen, gagement of onderstand is toegekend, en die vergunning zullen hebben verkregen, zich op vreemd grondgebied te vestigen, van korting te dier zake, op hunne bedoelde inkomsten zullen zijn vrijgesteld; — terwijl deze bepaling wijders, te rekenen van het voormelde tijdstip af, ook van toepassing is verklaard op hen, aan wie vroeger vergunning is verleend om de onderwerpelijke inkomsten, onder korting, van *een derde* gedeelte op vreemd grondgebied te verteren.

Heeft goedgevonden en verstaan:

Te bepalen, dat deze Resolutie, en als bijlage daarvan, het vermeld Koninklijk besluit, in het Gouvernements-blad zullen worden geinsereerd.

Paramaribo, den 29n. September 1859.

VAN LANSBERGE.

Ter Ordonnantie van den Gouverneur,

De Gouvernements Secretaris,

E. A. VAN EMDEN.

20 Augustus 1859. No. 60. Wij WILLEM III, BIJ DE GRATIE GODS, KONING DER NEDERLANDEN, PRINS VAN ORANJE NASSAU, GROOT HERTOG VAN LUXEMBURG, ENZ, ENZ, ENZ.

Op de voordragt van Onzen Minister van Staat, Minister van Kolonien, dd. 17n. Augustus 1859, La. A. B. en C No. 12, —

Gelet op:

a. art. 18 van het bij Koninklijk besluit dd. 10 April 1837 No. *72*, goedgekeurde reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in *Nederlandsch Indie*.

b. art. 15, van het bij Koninklijk besluit van 7 October 1848 No. 72, vastgestelde Reglement op het verleenen van pensioenen aan burgerlijke ambtenaren in de Nederlandsche West-Indische kolonien en derzelver weduwen en na te laten onderlooze wettige kinderen en *c.* art. 23 van het bij Koninklijk besluit dd. 1 November 1848 No. 84, vastgestelde Reglement op de koloniale militaire pensioenen en gagementen.

Hebben goedgevonden en verstaan:

Art. 1. Met intrekking van de bij de bovenaangehaalde artikelen vervatte, hiermede in strijd zijnde *bepalingen vast te stellen*, dat, te rekenen van en met 1 October 1859, alle civiele en militaire landsdienaren, zoowel Nederlanders als vreemdelingen, of hunne weduwen en Weezen, aan wie ten laste der koloniale geldmiddelen pensioen, gagement of onderstand is toegekend, en die, in *Nederland*, van het Departement van kolonien en in de Nederlandsche Overzeesche bezittingen, van de betrekken koloniale besturen vergunning zullen hebben verkregen, zich op vreemd grondgebied te gaan vestigen, van korting te dier zake op hunne bedoelde inkomsten zullen zijn vrijgesteld.

Art. 2. Te bepalen, dat art. 1 van dit besluit, te rekenen van 1n. October 1859, ook zal worden toegepast op hen, die vroeger vergunning hebben verkregen, om het pensioen, het gagement of den onderstand, hun krachtens de hierboven vermelde reglementen toegekend, onder korting, van *een derde* gedeelte, op vreemd grondgebied te verteren, zullende dezen alzoo van het genoemde tijdstip af aan terugtreden in het *volle* genot van de bedoelde inkomsten, hetzij zij *al* dan *niet* bij voortduring op vreemd grondgebied gevestigd blijven.

Onze Minister van Staat, Minister van Kolonien, is belast met de uitvoering dezes.

Wiesbaden, den 20 Augustus 1859.

(*get.*) WILLEM.

Accordeert met deszelfs origineel.

De fd. Secretaris Generaal bij het Ministerie van Kolonien,

(*get.*) J. LOUDON.

Voor eensluidend afschrift,

De fd. Secretaris Generaal,

(*get.*) J. LOUDON.

De Minister van Staat

Minister van Kolonien,

(*get*) ROCHUSSEN.

Voor eensluidend afschrift,

De Gouvernements Secretaris,

E. A. VAN EMDEN.

J. L. d'Amour Henrij en G. Letsch, hebben verzocht, dat aan ieder hunner in pacht worde afgestaan een perceel land gelegen aan de *Wanicastraat*, 2e. Buitenwijk, nabij de verlengde *Steenbakkersgracht*.

Tijd van verzet, *drie* weken, gerekend van den 3 October 1859.

De Heer Gouverneur zich op den 5n. October voor eenige dagen van *Paramaribo* verwijderende, heeft de behandeling van de dagelijksche zaken gedurende Zijner Excellentie's afwezigheid aan den Heer Procureur Generaal opgedragen.

Aanzoek voor Vrijgeving.

Den 30n. September 1859.

Van de slavin *Leentje*, geboren in 1816, dochter van *Maria*, toebehoorende aan Plant. *Nieuwhoop* divisie *boven Commewijne*.

Van de slavin *Marie*, geboren in 1805, wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende voor den vrijdom aan J. M. van van de Vijver, als in huwelijk hebbende J. E. Goede.

Van den slavenjongen *Eduard*, geboren in 1847, zoon van *Cornelia*, toebehoorende aan C. R. O. van Emmicke.

Van den slaaf *Fernando*, geboren in 1832, zoon van *Dido*, toebehoorende aan Plant. *Hanover*, divisie *Para*.

Den 7den October.

Van de slavin *Mietje*, geboren in 1829 dochter van *Dorothea*, toebehoorende aan den boedel N. van Emicke.

Van het slavenkind *Alexander*, geboren in 1857 zoon van *Aga*, toebehoorende aan J. van Gelder.

Van het slavenkind *Fanny*, geboren in 1849, dochter van *Marie*, toebehoorende aan S. Soesman Jr.

Van de slavin *Theresia*, geboren in 1835, dochter van *Cato*, (overl.) toebehoorende aan M. van Presburg.

Bij Gouvernements resolutie van den 5n. October No. 3 is onder de nadere goedkeuring des Konings, tot 2e. *Luitenant* in de divisie *Saramacca* benoemd, de Adjudant Onder-Officier in die divisie J. J. van Eeden.

Bij het Bestuur is het verzoek gedaan om de slaven *Louis* geboren in 1840, moedersnaam *Carolina*, en *Maria* geboren in 1849, moedersnaam *Frederika* (overl.) van den naam van Plantage *Lust en Rust*, gelegen in de divisie *boven Suriname* en *Thorarica*, te doen afschrijven.

Tijd van verzet *veertien* dagen, gerekend van den October 7 1859.

G. van Dijk heeft verzocht, dat aan hem in pacht worden afgestaan twee bunders land gelegen ten Zuiden van het verlengd molenpad.

Tijd van verzet *drie* weken gerekend van den 7 October 1859.

Ten gevolge van het daartoe door A. H. Levenmanaard, gedaan verzoek zijn Brieven van Manumissie verleend geworden aan den slavenjongen *Jan*, geboren in 1857, zoon van *Jetta*, toebehoord hebbende aan de Gouvernements plantage *Catharina Sophia*.

Zullende gemelde gemanumitteerde voortaan de namen voeren, van:

Johannes Gerhardus Resad.

De Administrateur van Financien zal onder de nadere goedkeuring van Zijne Excellentie den Heer Gouverneur, aan den minst inschrijvende aanbesteden:

De levering der voor 's Gouvernements dienst benoodigde hoeveelheid Patent Olie, gedurende het dienstjaar 1860.

En zulks op de voorwaarden, die voor gegadigden ter inzage liggen ten burele van de Administratie van Financien.

De bus der inschrijvings billetten ter Gouvernements Secretarie, zal geligt worden op Zaturdag den 15n. dezer maand, des voormiddags ten 10 ure.

Paramaribo, den 5 October 1859.

Edictale Citatie.

De Exploicteur bij het Geregtshof in de Kolonie *Suriname*, dagvaardt bij deze alle bekende en onbekende Crediteuren:

Van J. J. de Mesquita en L. A. de Mesquita wegens het provenue van den op den 26 Augustus 1859, bij executie verkochten Houtgrond *Wilhelmina Catharina Frederika*, aangekomen hebbende J. J. de Mesquita en L. A. de Mesquita voornoemd.

Om te compareren of gemagtigden te zenden ter Præ et Concurrentie Rolle van het Geregtshof voornoemd, welke gehouden zal worden op Vrijdag den 18n. November 1859, des morgens ten *acht* ure, ten einde, aldaar te zien dienen van Relaas en Bijlagen, Voorts hunne sustenuën van Præ et Concurrentie op te geven en wijders met den Impetrant voort te procederen als naar regten.

Alsmede:

Van J. Louis Weduwe J. P. Tafares Jr., wegens het provenue van de op den 16 September 1859, bij executie verkochte *helft* in het Huis en Erf aan de *Zwartenhovenbrugstraat*, La. E No. 234, aangekomen hebbende J. Louis Weduwe J. P. Tafares Jr. voornoemd.

Om te compareren, of gemagtigden te zenden ter præ et concurrentie Rolle van het Geregtshof voornoemd, welke gehouden zal worden op Vrijdag den 18n. November 1859, des voormiddags om *acht* uur, ten einde aldaar ingevolge Art. 91 der manier van procederen, hunne sustenuen zonder vorm van proces, mondeling voor te dragen, en op welke mondelinge voordragt, door den Hove zal worden regt gedaan, zoo als bevonden zal worden te behooren, op pœne van silentium perpetuum.

Opdat niemand hiervan eenige ignorantie zoude kunnen of mogen pretenderen, is deze gepubliceerd en geaffigeerd alhier aan

Paramaribo, den 3 October 1859.

ADVERTENTIëN.

CONCORDIA.

VERG. en REC. in den 2n. of Medg. gr.
VERG. en REC. in den 1n. of L. L. gr.
op MAANDAG den 10n. dezer des avonds te *half zeven* uren *precies.* (13729)

Gouvernements Secretarie

Paramaribo, den 8 October 1859

Ten verzoeke van JURIAAN JACOBUS LEUE, wordt van zijn voorgenomen vertrek uit de Kolonie aankondiging gedaan.

De Gouvernements Secretaris,

(13812) E. A. VAN EMDEN.

Tegen gereed Geld

bij inschrijving te koop:

van plantage *Potribo*,

34 vaten SUIKER en p. m. 1200 gall. MELASSIE.

De inschrijvings-billetten worden ingewacht tot DINGSDAG den 11den October 1859, des voormiddags 10 ure, ten kantore van WM. HUMPHREYS, alwaar de voorwaarden van verkoop ter inzage liggen.

( )

( ) Die iets te vorderen heeft van wijlen den Heer Mr. PALTHE WESENHAGEN en de ondergeteekende, gelieve daarvan ten spoedigste opgave te doen bij De Wed. PALTHE WESENHAGEN.

geb. TYNDALL.

Paramaribo, den 8 October 1859.

99099. De ondergeteekende als *Generale Gemagtigde* van den Heer G. F. MALMBERG, noodigt bij dezen allen uit, die iets van gemelden Heer te vorderen mogten hebben, daarvan bij hem opgave te doen.

Paramaribo, den 8 October 1859.

F. J. G. MALMBERG qq.

( ) Per de laatst gearriveerde schepen ontvangen en tegen *civiele prijzen* verkrijgbaar bij

P. J. BOAS:

Rook- en Pekelspek, Saucijsjes en Worst.

Een assortiment VLEESCH en GROENTEN in blik, CHERRY CORDIAL in kistjes van 2 doz. halve fleschjes à *f* 15, 1e. kwaliteit LIKEUR van WIJNAND FOCKINCK, Opregte *Reucurel* en andere Fijne SIGAREN per kistje en bosje en in 't klein, ROOKTABAK en meer andere

Goederen.

Brik *Alkmaar* van

Glasgow.

D. C. MUNRO

heeft ontvangen per bovengemeld schip:

Vaten Tennents extra *E. J. PALE* à 4 dozijn flesschen, dito dito Brown Stout *PORTER* dito do; kisten à 4 doz. flesschen *HOLYROOD SAUCEN* (delicieuse)

Een assortiment beste qualiteit aangemaakte **VERWEN.**

Van vroegere bezendingen;

Elegante MAHONIJHOUTEN KLEEDEREN KASTEN, LEDIKANTEN, RONDE- en SPEELTAFELS, SCHEERKISTJES, STOMMEKNECHTEN, Curaçaosche MATTEN, extra SIGAREN.

In voorraad:

London PARTICULAR MADEIRA, Port en kisten extra *Roode Wijn*, dubbelde kelders *Genever*, ARROL extra *PALE ALE*, groote potten Bristol SUIKERKALK, Fire Bricks, CARRON 1 vts. ***Brandslaven***, Russisch Touwwerk.

Benevens:

Damos elegante *Zijden HOEDEN*, dito Handschoenen, enz. (00000)

Verkrijgbaar bij

N. BOX & CO.:

14 vts. *Suikervaten Hoepels.* ( )

Amerik. BLINDERS in soorten, W. P. en 1 en 1½ dms. P. P. PLANKEN, onder welke laatste een partijtje *bijzonder geschikt voor Vloer,*

Pik, Teer, Todo AXEN, Talk, Melassie VATEN.

Halve LEGGERS, Epsom ZOUT!!

Worm-Mixture,

SARSAPARILLE, enz.

Verkrijgbaar bij

( ) EDUARD KÖLLE.

HOLLOWAIJ'S PILLEN EN ZALF.

Sommige der kwaadaardigste koortsen zijn overmeesterd geworden met wonderbaar gemak en snel en volkomen tevens door het gebruik dezer verkoelende en bloedzuiverende Pillen. Derzelver actie als een koortsverdrijvend middel is algemeen vastgesteld, in welk karakter ze zekerder en veel veiliger zijn dan kwikzilver zelfs in deszelfs zachtste vorm. Deze Pillen zijn bereid uit zeldzame balsems, zonder eene vermenging van eenige schadelijke zelfstandigheid, van daar komt het dat wanneer de ziekte overmeesterd is men geene vrees behoort te hebben voor het middel zelve, hetwelk te vaak het geval is met die krachtvolle venijnen, die men valschelijk medicijnen noemt, en welke slechts de eene kwaal doen vervangen door eene andere nog moeijelijker te genezen. De Zalf geneest de dorre huid en het kwaad zeer, welke dikwerf uit koortsen ontstaan.

Deze *Zalf en Pillen* zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à *f* 1 *f* 3 en *f* 5 en Zalf à *f* 20. (13730.

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.

SURINAAMSCH WEEKBLAD.

1859. **Zondag 16 October** **No. 42.**

PARAMARIBO, 15 OCTOBER 1859.

Naar wij van eene goede zijde vernemen is de heer Mr. J. MAURITSZ VANDERHEIJDEN, Griffier bij de arrondissements regtbank te Eindhoven, (provincie Noord Brabant) benoemd tot President van het Geregtshof alhier.

— Z. E. de Heer Gouverneur is ll. Donderdag namiddag, van de reis naar pl. *Catharina Sophia* en het etablissement *Batavia*, alhier teruggekeerd.

De mail heeft in deze week de volgende berigten aangebragt.

In het moederland is de Tweede Kamer der Staten-Generaal op den 14 September uiteengegaan en zou het zittingjaar 1859—1860 reeds den 19n. Sept. een aanvang nemen, als wanneer belangrijke discussien te wachten zijn, zoo wat betreft de zaak der spoorwegen als andere gewigtige aangelegenheden.

In menigerlei opzigt is dat reces nuttig geweest. Zelden toch heeft de publieke opinie in Nederland duidelijker gesproken dan in de laatste maanden. Het staat vast, dat het volk eene eindbeslissing wil in de zaak der spoorwegen; niet minder, dat het verlangt minder *gepraat* en meer *handelingen*. Indien de Tweede Kamer bewijs wil geven van te zijn de uitdrukking der volksmeening, dan zal zij deze twee groote wenschen behooren in acht te nemen.

Bij de jongste discussiën in de Tweede Kamer over de gebeurtenissen te Benjermassin verklaarde de Minister van Koloniën dat de Regering »handelt en waakt."

«Voor zooveel het bestuur hier te lande aangaat, zegt men kan ieder nu reeds nagaan, dat deze verklaring tot dus ver geen ijdel woord is geweest. Onlangs deelden wij mede, dat de Regering vijf oorlogsstoomschepen uitrustte, om ze naar Indië te zenden, en dat ijverig op alle punten met de aanwerving van troepen wordt voortgegaan.

«Gister gewerd ons het berigt, dat de Minister van Koloniën de levering had aanbesteed van vier gewapende weinig diepgaande stoomvaartuigen, om mede in de wateren van O. Indië dienst te doen: vaartuigen, waarvan de behoefte nog bij de jongste expeditie tegen Boni zoo zeer is gebleken.

«Heden kunnen wij twee andere maatregelen, die allen de bewerking van hetzelfde doel op het oog hebben, mededeelen. De Minister van Oorlog heeft al de handgelden voor Nederlanders, die zich aan de koloniale dienst verbinden, verhoogd van *f* 100 tot *f* 150 en voor vreemdelingen van *f* 80 op *f* 120. Tegelijker tijd heeft Z. M. de Koning, op voordragt van den Minister van Kolonien, de gagementen van onderofficieren en soldaten in de Indische dienst verhoogd met *f* 36 's jaars. Reeds vroeger werd, op voordragt van den Minister, het tractement der officieren aanmerkelijk verhoogd.

«Voegt men daarbij andere, dezer dagen bekend geworden maatregelen, als de oprigting van een Invalidenhuis voor O. I. gedienden; het verlof van gepensionneerden om hun pensioen buitenslands te mogen verteren; het verlof mede aan gepensioneerden verleend, om zonder toestemming der Regering in het huwelijk te mogen treden; dan mag men zeggen, dat er reeds veel is gedaan, wat gerust stelt en dienen kan èn om onze kolonien te bevestigen, èn om de belangstelling in de Indische militaire dienst te verhoogen.»

De berigten uit Ned. Indie zijn niet gunstig en met spoed worden versterkingen derwaarts gezonden, ten einde de rust krachtdadig te bevorderen.

Het Italiaansche vraagstuk blijft steeds de meeste bekommering baren en de stand van zaken aldaar is verre van bemoedigend. Daar de conferentien te Zurich tot geen resultaat schijnen te leiden is het houden van een Congres allernoodzakelijkst geworden. — Wij lezen in de ontvangen bladen het volgende:

De algemeene aandacht is uitsluitend gevestigd op het belangrijke artikel, voorkomende in den *Moniteur*. Naar luid der nieuwe verklaring van de Fransche Regering, was het herstel der hertogen de voorwaarde, op welke de overige voordeelen aan Italie zouden worden verzekerd. De vraag is echter, hoe die terugkeer zou kunnen worden bewerkstelligd. Het middel van het herstel der souvereinen door geweld van wapenen wordt zeer teregt door de fr. Regering als geheel onmogelijk beschouwd. Er blijft dus niets anders over dan de aanneming van het geval, dat de Prinsen niet zullen worden hersteld, hetwelk werkelijk het standpunt is, waarvan de *Moniteur* uitgaat. Volgens het *Journal des Débats* is de daartoe strekkende redenering van het officiele dagblad het meest merkwaardige deel van het geheele artikel. Luisteren de tegenwoordige volksleiders niet naar den raad der Fransche Regering, dan zal, naar luid van het officiele orgaan, de Keizer van Oostenrijk zich [illegible] rekenen, niet aan al zijne te Villafranca aangegane verbintenissen, zooals, o. a., den afstand van Lombardije, maar van de speciale overeenkomsten, betreffende Venetie. Venetie zou een onderpand zijn in handen van Oostenrijk, en het zou nationale en liberale instellingen ontvangen, ingeval de Hertogen worden hersteld. Men zou, om van Oostenrijk meer te vorderen, weder oorlog moeten voeren, en volgens de *Moniteur*, heeft Frankrijk zijne taak volbragt. Volgens de *Débats* is het mede opmerkelijk, dat te gelijkertijd eene verklaring in het licht is verschenen in het orgaan van het Engelsche ministerie, waarin de inlijving van de hertogdommen bij Sardinie niet alleen krachtdadig wordt voorgestaan, maar zelfs aan Italie de ondersteuning van Engeland wordt toegezegd, om daartoe te geraken. De *Patrie* en de *Siecle* laten zich niet uit omtrent de verklaring van den *Moniteur*. De Heer Gueroult is minder verlegen met de zaak en dringt in *l'Opinion nationale* zonder omwegen aan op de inlijving, vermits de twijfelachtige vrijheid, welke voor Venetie was weggelegd, niet opweegt tegen het geluk van Italie. De *Pays* laat zich geheel anders uit en verkondigt, dat de Aartshertog Maximiliaan reeds toebereidselen maakt, om het bestuur over Venetie te aanvaarden, en dat hij zal aanvangen met de uitvaardiging van vrijzinnige verordeningen.

— De groote quaestie van den dag is en blijft de toestand van Italie, vooral van de Hertogdommen en de Pauselijke Legatien. Toskane heeft de aanhechting bij Sardinie geproclameerd; eene talrijke deputatie heeft de kroon aan den Koning van Sardinie aangeboden. Deze, die het herstel der Hertogen als een voorwaarde van den vrede te Villa-Franca heeft onderteekend, bevindt zich daardoor in eene moeijelijke positie. Zijn antwoord luidde dan ook, dat hij de beslissing van dit vraagstuk moest overlaten aan een congres der Mogendheden. De groote vraag is dan ook: zal er al dan niet een congres gehouden worden? Engeland en Frankrijk wenschen het, Oostenrijk verzet zich en van

DOOD EN LEVEND.

(Vervolg en slot.)

„'t Is alsof zij nog leeft, de arme Melli!"

„'t Was de stem van Lucia Maynard, mijne dierbaarste vriendin, die dat zeide. Ja, wel alsof ik nog leefde! Welk een bittere spot lag er in die woorden! Een oogenblik haatte ik haar omdat zij ze gezegd had.

„Hoe verklaart de doctor haren plotselingen dood?" vroeg eene andere stem die ik niet herkende.

„Eene hartkwaal, geloof ik," antwoordde een ander.

„Een treurige dood, en nog zoo jong! Hare familie is zielsbedroefd."

„Guy Edson, hoor ik, is bijna krankzinnig van droefheid."

„Guy Edson? wie is dat?"

„Hebt gij niets daarvan gehoord? hij was haar minnaar, haar verloofde; in 't najaar zouden zij getrouwd zijn."

„Wel, wel, hoe treurig!"

En zoo praatten zij zorgeloos voort, weinig vermoedende dat ik alles verstond en begreep. Guy Edson bijna krankzinnig! Te midden mijner eigene zielesmart vond ik nog tijd om hem te beklagen. Ik wist dat hij mij innig, vurig, hartstogtelijk lief had. Weldra zou ik zijne vrouw zijn geworden—hoe zeer zou hij mij missen! En ik, zoo jong, zoo vol hoop en levenslust en levenskracht, ik zou dan als dood ten grave gaan, terwijl duizenden, voor wie het leven een last was, de hun toegerekende jaren zouden ten einde brengen! Niemand zou ooit weten wat ik geleden had. Het gras zou boven mij groeijen, de vogelen zouden er zingen, de bloemen ontluiken en verwelken, en ik zou vergeten worden gelijk zoo vele anderen. En Guy, mijn Guy, zou ook leven, en welligt leeren mij te vergeten! Welligt zou, na eene wijle, zijn gewond hart genezing vinden, en hij eene andere vrouw zoeken om het huis te deelen dat voor mij bestemd was, eene andere vrouw aan zijn hart rusten, de kinderen eener andere op zijne knie klimmen en hem „vader" noemen! Genadige Hemel! Kon ik dan die doodsche verstijving niet afbreken?

„Stil. daar komt mijnheer Edson!"

„'t Was weder Lucia's stem. Zoo verstijfd als ik was, veroorzaakten die woorden van haar eene snelle trilling door mijn bloed. Guy kwam! Ja, ik hoorde zijne welbekende voetstappen aan de deur, op het vloerkleed, naast mij. Misschien zou *hij* wel ontwaren dat ik niet dood was. Een voor een, alsof men zijn regt op eenzaamheid eerbiedigde, verlieten allen zwijgend de kamer en lieten ons alleen. Toen gaf hij aan zijne smart en aan zijne tranen den vrijen loop; hij sloot mij in zijne armen, zoo naauw dat ik het kloppen van zijn hart duidelijk voelde. Mijn hoofd viel zwaar tegen zijnen schouder; de bloemkrans beroerde zijne wang. Hartstogtelijk kuste hij mijne lippen en wangen en geslotene oogleden; liefkozend streek hij over mijn haar, en wond mijne glanzende lokken om zijne vingers, gelijk hij zoo dikwijls in zijne zaligste oogenblikken gedaan had.

Maar geen schaamachtige blos dekte mijne wangen, die zoo dikwijls onder zijne kussen hadden gegloeid; geene woorden kwamen over de bleeke lippen, die hem zoo dikwijls een hartelijk welkom hadden toegeroepen. Als ik maar, zelfs voor een enkel oogenblik, dat loodzwaar gewigt van mij had kunnen werpen dat mij verlamde; als ik maar eenmaal mijne armen om zijnen hals had kunnen slaan, een enkel woord van liefde in zijn oor fluisteren, ik zou gelukkig geweest zijn. Maar zelfs dat onschatbare voorregt was buiten mijn bereik. Ik kon geen zacht vaarwel lispelen, geene liefkozing schenken. Bergen waren ligt in vergelijking van de magtelooze armen die ik poogde op te beuren; graniet was bewegelijker dan de lippen, die ik zoo onstuimig trachtte te openen.

En zoo was ik gedwongen daar te blijven liggen als een wigt van marmer aan zijne borst: gedwongen te luisteren naar zijne wilde ontboezemingen van droefheid en wanhoop, en lijdelijk te blijven bij de liefkozingen die ik zoo zielsgaarne had willen beantwoorden. Mijn hart had ik willen verscheuren voor een enkelen blik in die blaauwe oogen, welker heete tranen mijn voorhoofd bedaauwden. Mijne laatste hoop had ik willen verbeuren, als hij maar had mogen weten dat hij een levend wezen omarmde. Ik vloekte mij zelven en mijn noodlot: ik worstelde tegen de onuitsprekelijke vreeze, die mijn hart beknelde. Ik bad met vurigen ernst, met wanhoopige inspanning. Ik riep tot God, en beschuldigde Zijn heilig aangezigt van wreedheid. Ik smeekte Hem, mij het leven terug te geven, dat Hij mij reeds half ontnomen had, of anders die bittere, onlijdelijke bespotting van den dood tot eene werkelijkheid te maken. Ik smeekte Hem om bewusteloosheid, om vergetelheid, om vernietiging.

Toen kwam er terugwerking. Ik vroeg mij zelve of ik niet werkelijk dood was zoo als men zeide dat ik was. Welligt moest ik eene eeuwigheid van dusdanige marteling ondergaan, tot stof verteren onder de aardzoden, en geene magt hebben om mijne zelf bewuste ziel van haar wegstervend aardsch omkleedsel af te scheiden. Welligt pijnigde het gras, dat als groene baren over den wijden schoot der aarde golfde, iederen geest met zelfbewustzijn, even als den mijnen.

Weder eene verandering, de stille lijdelijkheid van onbeschrijfelijke wanhoop. Al de klanken van uitwendig leven werden eenigzins ongeloofelijk duidelijk voor mij. Even als een gierigaard het goud zou tellen voor het aan zijne hand ontglipt, zoo telde ik gretig de voorbijsnellende oogenblikken, die er nog tusschen mij en mijn vreesselijk lot overbleven. Door het geheele huis hoorde ik het geluid van gesmoorde stemmen, van zachte voetstappen, alsof ik in eene sluimering gedompeld was waaruit men vreesde mij te zullen wekken. Door de vensters kwam het zachte gesuis van den wind en van de bladeren, het gekweel der vogelen, de stemmen van spelende kinderen, alles, als ware het, eene bespotting van mijnen toestand.

De doodkist werd binnengebragt en op schragen gezet. Nog eenmaal voelde ik het kloppen van mijns minnaars hart, nog eenmaal voelde ik zijne tranen en kussen, en toen gaf hij mij over aan de handen dergenen, die mij in mijne doodkist moesten leggen. Zacht, zeer zacht leiden zij mijn hoofd op het witte kussen, en toch kwam hunne liefdevolle beweging mij als onbetamelijk voor. Voor een enkel oogenblik van uitstel had ik mijner ziele zaligheid willen verkoopen.

Ik weet niet hoe het kwam; maar toen men zachtkens het lijkkleed over mijn ligchaam toevouwde, stiet eene onvoorzigtige hand aan het deksel der doodkist. Met een luiden slag viel het digt: een gedeelte van het glazen bekleedsel viel in duizend stukjes, scherp en prikkelend, op mijn gelaat. Eene pijnlijke prikkeling werkte op mijn aangezigt; een droppel bloed welde op uit de slaap van mijn hoofd en kleurde het kussen rood. Ik hoorde het vallen, en zegende onwillekeurig de wonde, die het veroorzaakte. Mijn hart trilde van verrukking, o, hemel! welk een zaligheid! Het verstijfde bloed begon in beweging te komen en door mijne aderen te stroomen; mijn stilstaand hart begon te kloppen; eene stuiptrekkende beweging van terugkeerend leven trilde door al mijne leden: ik ademde, ik zag, ik bewoog mij; mijne lippen openden zich, ik riep zachtkens: „Guy!"

Een snelle blik van verbazing, eene uitdrukking van onbeschrijfelijke vreugde, een kreet en hij stond bij mij! ik sidderde in zijne armen; ik vleide mij aan zijn hart. Het genot van gevoel keerde in mij terug, de vreesselijke droombeelden der verstijving verdwenen, ik leefde, ik schreide, ik lachte. En toen een oogenblik later, vader, moeder, zusters, vrienden en hij die mij dierbaarder was dan allen, ademloos van hoop en vreugde bij mij stonden, toen was er geen enkel oog dat niet straalde van tranen en dankzeggingen, geen gelaat waarop niet eenige dankbaarheid te lezen stond, geene stem die niet mijne zalige, eeuwige dankbare ontboezeming herhaalde: „God zij geloofd!"

Ruslands houding weet men niets met zekerheid. Wat aangaat de conferentie te Zurich, ieder is het thans daaromtrent eens, dat van deze vergadering eene goede beëindiging der verwikkelingen niet te verwachten is.

— Brieven uit Napels hangen een treurig tafereel op van den staat van zaken aldaar. Alle standen der maatschappij moeten ontevreden zijn, en wel het allermeest de eigenlijke volksklasse, die door de duurte der levensmiddelen aan groote ontberingen ten prooi is. De Koning verlaat nimmer het paleis dan vergezeld van een sterk escorte, en desniettemin gaat er geen week om, waarin zijn rijtuig niet door volkshoopen wordt aangehouden, die om brood vragen. Op Sicilie heerscht eveneens groote ontevredenheid; negentien duizend van de aanzienlijkste Cicilianen hebben een Manifest tot Keizer Napoleon gerigt, waarin zij de wenschen der bevolking ontwikkelen.

— Aan de *Kölnische Zeitung* werd uit Weenen geschreven, dat het gerucht om den Hertog van Modena tot afstand zijner regten, tegen eene vergoeding, te bewegen, op nieuw veld won; terwijl men er bijvoegt, dat de Hertog thans minder dan vroeger ongeneigd was daaraan het oor te leenen. In verband hiermede verzekert men, dat Oostenrijk niet langer aandringt op zijne herstelling en dat het zich met de restauratie van den Groothertog van Toskane te vreden zou stellen. De onderhandelingen, tusschen de Hoven van Weenen en Parijs over deze aangelegenheid gevoerd, hadden evenwel nog niet tot eenig resultaat geleid. Zonder aan dat alles voor als nog eenig gewigt te hechten, mag men echter vragen, wat de bevolking van Toskane zeggen zal van een compromis, waarvan zij, naar haar inzien, alleen het slagtoffer zou worden? Met dit compromis is immers noch de verbindbaarheid noch de onverbindbaarheid te rijmen van de bepaling, volgens welke de Vorsten van Midden-Italie in hunne Staten terugkeeren. En hoe, kan men verder vragen, zal de restauratie van den Groothertog van Toskane bewerkstelligd worden, nadat Frankrijk beslist heeft, dat de Oostenrijksche interventie in Italie voor goed opgehouden heeft. Frankrijk zou wel is waar zelf kunnen intervenieren, maar kan het aan zich zelf een regt toekennen, met uitsluiting van elk ander? Waarom niet—zeggen anderen, daar Frankrijk in de laatste jaren getoond heeft, zich weinig om het regt te bekreunen.

— In den *Moniteur* van den 9 September wordt een artikel gelezen, waarvan de hoofdzakelijke inhoud is als volgt: Het is volstrekt noodzakelijk, dat de zaken in haar ware licht worden gesteld, ontdaan van den valschen schijn daarop geworpen door hartstogt en opruijing. In Julij stonden de kansen schier gelijk. De Keizer was van oordeel, dat het voordeelig voor Frankrijk en Italie zou zijn dat de vrede werd gesloten. Toen dit voorstel door den Keizer van Oostenrijk werd aangenomen, verbond deze zich om ruime concessien te doen aan de bevolking van Venetie, hetwelk in gelijke verhouding tot Oostenrijk zou komen als Luxemburg tot Nederland staat. Hierbij was echter als stellige voorwaarde gevoegd de toezegging, dat de verdreven aartshertogen op hunne troonen zouden worden hersteld. Welke gevolgen zou het kunnen baren indien Italie, gedachtig aan de voordeelen, die een gedeelte van dat land reeds heeft verworven, den gang der zaken bemoeijelijkte, zoodat de bepalingen van het tractaat van Villafranca niet ten uitvoer konden worden gelegd? Door geweld van wapenen zullen die vorsten niet in hun gezag worden hersteld. Maar ingeval op die wijze een gedeelte der bepalingen van het tractaat van Villafranca niet werd nageleefd, zou Oostenrijk zich ontheven kunnen achten van de op zich genomen verpligting om zijne belofte nopens Venetië gestand te doen. Men heeft de levendigste hoop gevestigd op den uitslag van een congres. Wij voor ons gelooven niet, dat een congres betere voorwaarden zal weten te bedingen. Het eenige middel voor Italie om de gewenschte zaak tot stand te brengen, is het zwaard, maar Italie overwege ernstig, in welken toestand het zich bevindt. Het eenige land, hetwelk een oorlog onderneemt om een beginsel te verwezenlijken is Frankrijk. Frankrijk heeft de taak, welke het op zich genomen heeft, vervuld.

— De beschouwingen over het artikel van den *Moniteur* loopen zeer uiteen. Sommigen willen daarin eene poging zien, om tijd voor Italie te winnen opdat dit zijne militaire krachten konne organiseren. Zonder te willen beslissen, dat deze gelijk hebben, mag men als zeker aannemen, dat de verklaring des Keizers niet woordelijk moet worden opgevat. Reeds het antwoord, dat hij volgens de *Independente* aan de deputatie uit Modena heeft gegeven, bewijst dit. Overigens moet men de wapeningen die de Fransche regering thans bereelt, niet beschouwen als uitsluitend tegen buitenlandsche vijanden gerigt. De stemming van het volk is na het artikel van den *Moniteur* niet gunstiger geworden en men brengt daarmede in verband dat de regementen der garde van 3000 op 3500 man zullen worden gebragt en steeds op oorlogsvoet gehouden.

— Ten opzigte van het algemeene streven, dat zich in Duitschland openbaart naar grootere eenheid, wordt in de *Nat. Ztg.* het volgende gelezen: «De tegenwoordige beweging draagt den onmiskenbaren stempel der diep gevoelde behoefte van onzen tijd op het voorhoofd. Geene hersenschimmen, maar eene dringende zaak wordt nagejaagd. Wat betreft den vorm, waarin die naauwere vereeniging der Duitsche staten moet worden tot stand gebragt, ten dezen opzigte heeft men zich reeds sedert geruimen tijd een juist denkbeeld kunnen vormen, door hetgeen daaromtrent is bekend gemaakt. De meer practische rigting, welke onze tegenwoordige tijd voor heeft boven dien, welken onze voorouders hebben beleefd, maakt dat het doel, hetwelk wij beoogen, thans duidelijker voor onzen geest staat, ten gevolge waarvan wij tevens beter in staat zijn, om de meest geschikte middelen te kiezen, welke ons tot dat doel wil kunnen geleiden.» In de *Elberfelder Zeitung* leest men ten dezen opzigte het volgende: «Het spreekt wel van zelf, dat de Pruisische regering in deze zoo gewigtige aangelegenheid het initiatief niet kan nemen, dan nadat alvorens eene inwendige hervorming in vele Duitsche staten is voorafgegaan, welke tot waarborg kunne strekken, dat de voorstellen, door haar te doen, in overeenstemming zullen zijn met den nationalen wensch en de nationale behoeften. Pruisen verlangt geene andere verovering, dan die steunt op verheffing van het zedelijk gevoel en streven, door zoodanige middelen te bereiken, welke een waarborg voor den gunstigen uitslag in zich bevatten.» De *Vossische Ztg.* laat zich hieromtrent op de volgende wijze uit: «Voor meer dan vier honderd jaren sprak George v. Hamburg een van de syndici van Neurenberg, deze woorden: «O blind en onverstandig Duitschland! Gij versmaadt het u te stellen onder één eenigen Keizer, en gij buigt het hoofd onder duizend heeren, die elk eene keizerlijke magt in hun klein gebied willen handhaven. Ik vrees, dat eenmaal een vreemde vorst zal opstaan, die een gedeelte van Duitschland aan zich zal onderwerpen.» Hetgeen destijds waarheid was, is dit nog. Thans mag herhaald worden, hetgeen voor vier eeuwen is gezegd, en nog heden is het volkomen toepasselijk. Oneenigheid heerscht nog op den dag van heden in ons vaderland. Eene groote zaak moet nog worden tot stand gebragt. De noodzakelijkheid daarvan valt met den dag meer in het oog. Alle krachten behooren in het werk gesteld te worden, om het groote denkbeeld eener Pruisisch-Duitsche eenheid te verwezenlijken.»

— Bij het Fransche departement van oorlog heerscht veel drukte wegens de wapening onzer kusten. Op dit oogenblik is men, niet alleen langs den Atlantischen Oceaan, maar ook langs de Middellandsche Zee, druk bezig met het aanbrengen van telegraafdraden. Gelijk men wel kan denken, zal dit bij de oorlogszuchtige partij wel worden aangemerkt als een nieuw bewijs van minder vredelievende plannen bij onze regering; doch daarentegen kunnen de voorstanders van den vrede zich beroepen op het door den minister van marine uitgevaardigd bevel aan de maritieme prefecten, om niet alleen de zeelieden, die een diensttijd van 60, maar ook die er slechts een van 48 maanden hebben volbragt, naar huis te zenden.

— De Engelschen en Franschen hebben in China eene gevoelige nederlaag geleden, zoodat door beide mogendheden besloten is eene sterke magt aldaar te zenden, om de chinezen te tuchtigen.

— Ten aanzien van de voor Engeland ongunstig luidende berigten uit China zegt de *Observer*: Het schijnt, dat de Chinezen met de hun eigenaardige verraderlijkheid gewacht hebben tot dat de naar Peking bestemde expeditie in de Peiho niet goed vooruit konde komen en toen het vreedzame eskader aangrepen. Het door de onzen geleden verlies aan officieren schijnt buiten verhouding groot geweest te zijn en wij kunnen bezwaarlijk begrijpen hoe eenig geschut in het gebruik der Chinezen in staat is kunnen wezen om ook zelfs eene kanonneerboot in den grond te boren. De tijding wordt daardoor eenigzins twijfelachtig, dat zij geene dagteekening draagt; desniettemin kan zij waar zijn. In laatstgenoemde onderstelling is de hernieuwing van den oorlog met China en een aanval op de hoofdstad Peking onvermijdelijk.

— Het volgende protest van den kolonel Charras tegen de amnestie door Keizer Napoleon verleend, is door een der Zwitsersche bladen bekend gemaakt.

Aan Lodewijk Bonaparte!

Gij kondigt eene amnestie af, gij schenkt vergiffenis aan de duizende burgers, die sedert zoo vele jaren door u op vreemden bodem zijn geworpen, en die gij onder het doodend klimaat van Afrika, in de verpeste moerassen van Cajenne aan banden gekluisterd houdt.

Zij verdedigden tegen u de constitutie uit het vrije en algemeene stemregt voortgesproten, die constitutie aan welke gij plegtig trouw hebt gezworen, en die door u is geschonden.

Daarom hebt gij hen eertijds vervolgd.

Nu verleent gij hun amnestie. De misdadiger schenkt vergiffing aan zijne slagtoffers; gij moest dit voorbeeld volgen der Cesars van het ontaarde Rome.

Tegenover de openbare meening en de geschiedenis, wil ik mij niet leenen tot die verraderlijke rolsverwisseling. Hij, die de wet schond, heeft het regt niet om genade te schenken aan hem die haar verdedigde.

Uwe amnestie is eene beleediging voor hen; op wie zij wordt toegepast; zij verbergt een valstrik, een verraad, gelijk al uwe woorden, al uwe eeden; mij betreft zij niet.

Maar de vertegenwoordiger des volks, wien gij geweld hebt aangedaan dien gij in de gevangenis hebt geworpen en verbannen, de officier door u van zijn rang beroofd, ik, dien gij zelfs tot in het land der ballingschap hebt vervolgd, ik verklaar het, ik spreek u niet vrij.

Ik vergeef u den dood niet van vijftien duizend Franschen in December omgebragt, in uwe gevangenissen en bagno's omgekomen, onder de ellende en het verdriet der ballingschap bezweken.

Ik vergeef u den aanslag niet op de constitutie gepleegd, die gij hadt bezworen; noch den ondergang der republiek, die u den terugkeer tot het Vaderland had vergund.

Eindelijk vergeef ik u niet, dat gij het algemeene stemregt hebt onteerd, door bedrog en dwang: ik vergeef u niet, dat gij mijn vaderland onderdrukt en stelselmatig vernedert.

Voorzeker is het leven ver van zijne bloedverwanten, ver van het vaderland doorgebragt, vol bitterheid; maar het zou bitterder zijn, indien men het in slavernij moest slijten.

Op den dag, dat vrijheid, regt en geregtigheid, die verheven ballingen in Frankrijk zullen terugkomen, om u de welverdiende straf op te leggen, zal ook ik daar terugkeeren.

De komst van dien dag toeft lang, maar eenmaal zal hij komen en ik weet te wachten.

ZURICH 21 Augustus 1859. CHARRAS.»

— De *Courier de Paris* deelt het volgende mede:

»Ziet hier een der ongeloofelijkste, meest verwonderende berigten, een berigt van groot belang voor allen, die zich verwarmen, voor allen, die hunne spijzen koken, of doen koken, voor allen, die per spoorwagen of stoomboot gaan, kortom voor iedereen; een berigt waaraan ik zelf geen geloof zou slaan, als ik de daadzaak niet gezien had. Ik heb vuur zien maken met water, geen schijnbaar vuur, maar zulk vuur, dat de locomotiven op de rails doet loopen, dat de ziel is der tegenwoordige industrie, en dat eertijds zoo krachdadig de ketters op den brandstapel der inquisitie verbrandde. De Heer Meudt, de uitvinder, plaatste ons voor een zeer eenvoudig toestel, namelijk een kleine metalen ketel, voorzien van een veiligheidsklep, en van eene pijp of buis, die uitloopt in eene flesch met twee openingen, naast den ketel staande. In de tweede opening van deze flesch bevindt zich eene buis, die van uit deze flesch tot onder den ketel loopt. Men goot in den ketel ongeveer twee kan gewoon water en in de flesch eene halve kan water, waarin een weinig teer was gedaan. Met behulp van eene spiritueslamp bragt de Heer Meudt het water in den ketel aan het koken. Spoedig nam de damp van dit kokend water den eenigen weg, die hem openstond dien namelijk door de gebogen buis, waardoor hij in het teerwater geleid werd. Daar zagen wij dien damp zich ontbinden in zijne twee bestanddeelen; want terwijl de zuurstof van den stoom zich vereenigde met de deelen van den teer, om koolzuur te vormen, zagen wij het waterstofgas zich in de flesch ophoopen, er zich verdigten en door hare eigene drukking stroomen uit de opening van de tweede gebogene buis, die onder den ketel uitliep. Op dat oogenblik brandde de spirituslamp nog; zij stak den stroom waterstofgas aan, die door gezegde buis onder den ketel werd geleid. Maar nu werd de lamp weggenomen en toen zagen wij het vraagstuk opgelost; het kokende water gaf stoom; de stoom verschafte waterstofgas en dit gas voedde de vlam, om het water steeds kokende te houden. Alles wat men te doen had, om de werking te doen voortgaan, was van tijd tot tijd het water in den ketel aan te vullen. In de industrie brengt men het water tot stoom, om daardoor de machines te laten werken, en na den stoom gebruikt te hebben, verliest men hem op het oogenblik, dat hij in den meest geschikten toestand is gekomen, om tot gas gebragt te worden. De Heer Meudt echter verzamelt dezen stoom, maakt daarvan waterstofgas, dat bij zijne verbranding op nieuw water doet koken en nieuwen stoom vormt; slechts het eerste vuur kost daarbij iets. Is de door den Heer Meudt aangegeven handelwijze aanwendbaar op stoommachines, dan zal, wanneer eens stoom gevormd is, de afgewerkte stoom zelf weder brandstof geven en dus tot vorming van nieuwen stoom dienen. In dat geval zouden de kosten der stoommachines zeer verminderd zijn.

— De great Eastern, het grootste schip dat nog ooit gebouwd is, heeft eene proefreis afgelegd die ten volle aan de verwachting beantwoordde. Er wordt deswege gemeld:

De togt van den Great Eastern van de Nore aan den mond der Theems, tot voor Portland bij het eiland Wight, is naar wensch volbragt. Het vaartuig ging, ofschoon de scheprađeren weinig meer dan de oppervlakte van het water stroffen, doordien het schip nog geene lading aan boord heeft, met eene snelheid van 17 knoopen in het uur, niet hobbelende op en neder over de baren gelijk een gewoon schip, maar regt en zonder de minste undulatie de golven doorsnijdende. Men mag dus de beste verwachtingen voeden van de aanstaande vaart over den Oceaan.

Jammer dat een droevig ongeluk reeds bij den aanvang dit wonderstuk van 's menschen geest, heeft getroffen. Den ramp omslagtig mede te deelen, gedoogt ons bestek niet. Wij vermelden dus slechts het volgende beknopte berigt:

In de nabijheid van Hastings heeft namelijk eene verschrikkelijke uitbarsting plaats gehad in den schoorsteen der voorketels, tengevolge waarvan dertien stokers zoo hevig door den heeten stoom werden getroffen, dat twee hunner op de plaats dood bleven, terwijl vijf anderen zoo zwaar werden gekwetst, dat men aan het behoud van hun

leven wanhoopt. Een zesde, die in zijne verbijstering in zee sprong, is verdronken. Het ongeluk heeft overigens aan de machinerie zelve, buiten het verlies van den schoorsteen, geene schade toegebragt. In den grooten salon en de kajuiten van het benedendek werden groote verwoestingen aangerigt. Geen der passagiers heeft, als door een wonder, eenig letsel bekomen. Het schip wierp onmiddellijk het anker in het gezigt van Hastings.

INGEZONDEN.

SNIPPERTJES,

Uit mijne Portefeuille.

NIEUWE SERIE.

REISONTMOETINGEN VAN ROBBERT NIKKER,

DOOR

W. E. H. WINKELS.

XI.

Het Zuiderkruis. — De Kust. — De Duivels-Eilanden. — Aankomst. — Robbert Nikker eindigt zijn Reisjournaal en belooft wat anders.

„Op een heerlijken avond stevenden wij de haven binnen, en lieten het anker vallen".

(A. W. Cole. *Mijn verblijf aan de Kaap de Goede Hoop.* (*)

In den avond van 5 Julij, zag ik in vollen glans het *Zuiderkruis* aan het rijk met sterrenbeelden versierde *Zuider-hemispherium*, glinsteren, dat diep geheimzinnig hemelbeeld, hetwelk altijd zoo volkomen gelijkmatig omwentelt, welks zonnen, niettegenstaande billioenen mijlen afstands van elkander, van eeuwigheid tot eeuwigheid in omwenteling gelijk wegslingeren. Die dat beeld des avonds bij helderen hemel aanschouwt, herinnere zich met eerbied, den hoogen stand van beschaving en kennis bij de oude Indiërs, wier boeken *astronomies* spreken van den tijd, toen ons zonnestelsel, zoo weinig zuidelijk spiraalvormig wegslingerde, dat op het *geografisch* punt *„Spanje"* dat *kruis* nog zigtbaar was. — Hoevele eeuwen zijn daarover heen gegaan? Welke hooge ouderdom moet toen het menschdom reeds gehad hebben, om die hoogte van kennis te bezitten? Zonderling! volgens die zelfde geschriften, zoude de te verwachten groote Komeet in September 1860 moeten zigtbaar worden. Men mag echter niet te onvoorwaardelijk geloof aan *deze* bepaling hechten, omdat, het de vraag geldt of die *Indiërs*, op de onderdeelen der *planetarische* verstoringen gelet hebben, die, bij de minste afwijking het Kometenstel eigen, eerst in *hoog-Arithmetische* breuken kunnen opgelost worden.

Wij naderden nu al meer en meer de plaats onzer bestemming — de zee werd vuilgroen van kleur, nu en dan dreven ons voorwerpen voorbij, die onmiskenbare teekenen waren, van een nabijzijnd land. En ofschoon door de uitzetting der warmte, de dampkring over dag verdunde en den *passaatwind* een vrijeu doortogt liet, zoo werd deze telkens door de verkoelde luchtgolvingen in den achtermiddag teruggedrongen en door den zoogenaamden *Ferral*, of landwind verwisseld, die van de verre bergstreken, donder en regenbuijen medebragt.

Op den 7 Julij, dreef de morgen landwind ons een fraaijen blaauwen met silver witte punten geschakeerden vlinder aan boord. Deze heerlijk en bijzondere fraai gevormde vlinder komt van de *Curculio palmarum* of *kabbesworm*, de *Arrowakken Indianen* noemen deze *Curculio* — *Hoetoekoebânoe*. Ofschoon de nabijheid van het land, nu wel niet twijfelachtig meer was, zoo verhinderde de dikke regenachtige lucht, elke duidelijke onderkenning — doch, des middags te half drie ure, brak de passaatwind door en wij hoorden door denzelfden Hein Prikel, die zoo buitengewoon gezegend was, het verrukkelijk „Land!" ten twerden male, maar nu juist, uitschreeuwen.

Of het juiste koers was, weet ik niet, maar die een *Journaal* houdt, moet de waarheid huldigen — des anderdaags morgens den 9n. Julij, lagen bij helder weêr, veel stroom en *„bakstilte"* op eenige mijlen afstands van de Duivels-Eilanden (*eigenlijk* Devil's-Islands; *een groep van Z. Amerika eilandjes, bij de kust van Guiana* 324 — 20 *L. en* 9 — 12 *N. Br.*) Deze eilandjes zijn onbewoond: vele zijn voor de schepen niet zonder gevaar, om de klippen en banken er omheen. — Wij ontdekten er eene groote menigte zeevogels in de nabijheid, en ik twijfel niet, of daar moet een rijke schat van *Guano* aanwezig zijn.

Op den middag, de wind doorgekomen zijnde, verlieten wij deze plek en de stroom, waar de gezagvoerder het bij stilte, niet op begrepen scheen te hebben, — tegen den volgenden morgen was het land onzer bestemming duidelijk zigtbaar. Maar, het viel mij niet in de hand, ik schrikte geweldig, toen de kapitein en de passagiers mij mededeelden, dat die streep aan den gezigteinder, waar boven van tijd tot tijd *één* boom en nog *één* boom en weer *eenige* boomen naast elkander, uit de zeediepte opstegen, *dat*, door mij zoo trotsch voorgestelde *Nederlandsch Guiana* was. — Lieve hemel! dat land zag er uit, als of gisteren eerst op deze plek de *Noachsvloed* aan het zakken was geraakt; — dat zou het land zijn, waaruit alle de schatten geput werden, die dienden om honderden paleizen te *Amsterdam* op *Heeren-* en *Keizersgrachten* te bouwen? om het *Nederland* van 1680 tot 1780 dien rijkdom te schenken, waarover *Europa* verbaasd stond (†). Is zoo'n plek kon alleen door Nederlanders gekozen zijn, die door bescheidene spotters *Amphibiën* en door *Criticussen*, *water Chinezen* genoemd worden. — O, wat een geluk, dat Voltaire tijdens zijne reis naar *Fransch-West-Indië* hier niet voorbij gezeild is, wellicht had zijn *Demonische* geest en scherpe tong nog iets erger van de Hollanders gezegd als: *„Canaux, Canards, Canaille!"* Mij dacht dat het toch verschrikkelijk zoude zijn om even als de boomen daar altijd tot aan de knieën in het water te moeten staan en dat het dus ook van planters en leerlingen, niet te aanmatigend schijnt, bij het gemor, wanneer zij er tot aan den hals door moeten loopen.

Hoe nader wij kwamen en hoe verder wij langs de kust zeilden, hoe dikker het bosch en hoe modderiger het strand werd. Troostend echter, stak van tijd tot tijd een palmboom kruin, als kenteeken der *troopen*, het hoofd trotsch en in den passaatwind wiegelend, boven de lijn van het bosch uit, en wuifde ons vriendschappelijker, als of het een gezellige planteugroet; een hoopvol *„Welkom!"* toe.

Gedurende den volgenden dag, zeilden wij bij flaauwe koelte en voortdurende stortregenbuijen, langs de kust voort. Hoe ik ook door mijn kijker tuurde, nergens zag ik eene opening waardoor wij dat land van hope konden binnen komen, veroorzaakt, omdat de mond der *Suriname* rivier, met den oostelijken oever of *„punt"* de tegenovergestelde zijde, voor het oog bedekt en dus haren *mond* niet zigtbaar doet worden, voor dat men er vlak voor ligt. Op deze hoogte, begon dat eigenaardig zangerig geroep van den man in de *„rusten"* die voortdurend het *„lood"* uitwerpende bij het inpalmen telkens het *„drie en een half vaam!"* song, langzaam werd het *„twee en een half vaam!"* Nu hielden de gezagvoerder en stuurman Roer zich telkens bezig, met Tjerk te vragen *„wat of hij had?"* hetgeen deze bleef beantwoorden met de *weelderige* verklaring, van: *„twee en drie kwart vaam! modder!"* En zoo baggerden wij door, tot 's middags te 6 ure. Na eenige tonnen voorbij gezeild te zijn, toen wij een mijl binnen den mond van de *„fuik" Braamspunt of Suriname rivier*, (§) het anker uitwierpen voor de *fortres Nieuw Amsterdam* gelegen aan de ineenvloeijing, van de *Suriname* en *Commewijne* rivier vlak over den mond aan zee.

„Gij zijt schoon Taprobane! (*Ceilon*) *boven andere eilanden, die den Oceaan omgorden zijt gij schoon!"* riep eens een reiziger bij het beschouwen van dat eiland uit, ook ik riep, mijn blik vestigende, op die twee rivieren die als liefelijke zusters elkander in de armen vielen, om vereenigd en zaamgesmolten, zich in den schoot van Thetis te storten, uit: „Schoon zijt gij speelgenooten van de heerlijke bruid; de Natuur! die zich spiegelt in uwe wateren en uw zoomen omgordt met troopen groen en bloem festoenen. Schoon, verrukkelijk schoon zijt gij statig golvende waterspiegel! die van af de verste diepte en de valleijen van het *Nederlandsch Guianasch* gebergte, gelijk kronkelende zilveren linten door het eeuwen heugend bosch uw weg zoekt en eens eene opening baande tot *ontdekking, bevolking, beschaving,* en *rijkdom!*

Spoedig na dat het anker gevallen was viel de duisternis in, die een ondoordringbaar en sluijer over het heerlijke landschap wierp.

De gezagvoerder noodigde ons uit naar den wal te gaan, de sloep werd bemand en wij naar de *fortres* geroeid.

Nabij den oever gekomen zijnde, hoorde ik, ofschoon mijne oogen niets ontdekken konden, een onaangenaam geluid van keten-gerammel, kon ik anders denken als, dat dit geluid veroorzaakt werd door de ongelukkige slaven, die men mogelijk uit vrees voor *Desertie* goed geketend alhier naar bed bragt? gelukkig echter, was deze veronderstelling onjuist; ofschoon het geluid wel kwam, van menschen die geketend waren, zoo het waren degenen die deze straf dubbel om hunne misdaden hadden verdiend; deze *fortres* vervult alzoo in de kolonie, het *Bagno* van andere landen (††) en strekt tevens tot een goed aangelegd verdedigings punt der haven, Nabij deze sterkte is een *telegraphische* seinpost die en met de *fortres* en met de hoofdplaats *Paramaribo* in *Correspondentie* staat.

Wij werden door den kommandant D. B. hartelijk verwelkomd en ontvangen; wij offreerden van onze zijde het nieuws uit *Europa*, ofschoon wij wat te laat kwam, en vernamen van zijne zijde, de aankomst der *Amphitrite* en de overname van het *Gouvernementschap* door J. C. Rijk van Mr. Ph. de Kanter, die gedurende het vertrek van van Heeckeren tot aan de komst van Rijk *Gouverneur a. i.* geweest was.

Onder scherts en spot tegen den gezagvoerder, dat de Gouverneur zijn woord getrouw gebleven was, keerden wij weder naar de sloep terug, en dobberden welhaast, onder den gelijkmatigen roeislag der matrozen, op de trotsche *Suriname* rivier. Aangenaam werd mijn oog verrast op het zien van eene tooverachtige *illuminatie*, langs den oever, die alhier met *Mangrove* begroeid, door millioenen vuurvliegen in den donkeren avond werd verlicht.

De *Mangrove*, *Mangro* is de *Duizendbeenboom* Rhizophora, waartoe ook behooren de *Conocarpus* en *Laguncularia's*. Daar wij den nacht voor de *fortres* moesten blijven liggen, hadden wij nog het *staartje* van het vagevuur door te staan; wij werden namelijk, door de afschuwelijke *musquitos* gemarteld, welke kleine diertjes in dit land veel meer te vreezen zijn, dan *tijgers* en *ratelslangen*. Aan de zeekust en op de rivieren, voor zoover het zoutwater, door den vloed, daar doordringt, zijn deze insecten in groote mate — waar echter het zoetwater ongemengd in de rivieren afstroomt, houdt deze vreeselijke troopen-plaag op. — De aanvallen dezer insecten zijn wel eens lange als kust, zoo hevig en onuitstaanbaar gewest, dat schepelingen als waanzinnig door de dadelooze en nooit verpoozende martelingen, zich over boord wierpen.

Nooit zag ik met blijdschap de zon opkomen dan op den 10 Julij 1839, en ik schenk er gaarne de natuurbeschouwers alle de zonsopgangen op de Alpen van *Zwitserland* en zelfs die op den top der *Chimboraço* voor, en wel omdat zij met hare stralen de lastige bezoekers verjaagde, en mijne uitgeputte, vermoeide ledematen, eenigzins rust schonk. Mijn gelaat en mijne handen waren echter als met bulten overdekt, welke eene jeukte veroorzaakten, die onuitstaanbaar was. — Mac C. en de handelaar K. als reeds aan het klimaat gewoon — schenen er weinig, ten minste minder hinder van te hebben.

Vroeg in den morgen ligtten wij het anker, en dreven geholpen door den vloed en een flaauw koeltje, op de rivier naar de haven en hoofdplaats *Paramaribo*. Voor een aan de linkerhand liggende Koffijplantaadje *Jagtlust* (**) geheeten, geraakte ons schip aan den grond; de kapitein en wij begaven ons met de sloep naar die plantaadje en werden er op koloniale wijze, gastvrij door den gezaghebber U. ontvangen; door zijne vriendelijke behulpzaamheid, verkregen wij van hem eene tentboot, die door *zes* Afrikanen geroeid en door *één* gestuurd wordende, ons binnen het uur naar de hoofdplaats voerde.

Daar lag als sneeuw zoo wit in de glinstering der morgen zonnestralen, de tropische hoofdplaats *Paramaribo* voor onze blikken, — terwijl onder het vrolijk gezang der slaven, de boot pijlsnel langs de oevers vloog, en mij een vlugtigen blik vergunde, op onderscheidene Koffij- en Suikerplantaadjes langs de oevers.

In de vrije en gunstig gelegen haven, ontdekte ik eene menigte schepen, waaronder op den voorgrond de *Amphitrite*. Wij passeerden het fort *Zeelandia*, dat met zijne batterijen de stad en de haven-kom beschermt; de kaserne der militairen en de woningen der officieren omsluit, terwijl het tevens dient tot gevangenis der *Crimineele*, *Civiele* en andere beschuldigden.

Eindelijk lag de boot aan de Gouvernements-trap aan; door den gezagvoerder voorgegaan, betraden wij de plek onzer bestemming, en werden door hem geleid naar den *Procureur Generaal* Mr. Ph. de Kanter, — *eene formaliteit gebruikelijk omtrent de vreemdelingen en passagiers in dien tijd* (§§) — ten einde ons te vertoonen, bij welke gelegenheid den kapitein onze *permitten* van in de Kolonie te mogen verblijven, werden afgegeven.

Hier eindigt Robbert Nikker's Reisjournaal, benevens het eerste gedeelte van zijne ontmoetingen. — De lezers, die zich verveeld hebben en die zich niet verveeld hebben, beschouwen het als eene inleiding van *schetsen, typen, ondervindingen* en *opmerkingen*, — dan eens *ernstig* om de belangrijkheid, dan eens *tragisch* om de ellendigheid en dan eens *humoristisch* om de vrolijkheid en belagchelijkheid behandeld. — Voorzeker zal Robbert het zich nooit beklagen in deze zonderlinge wereld te hebben rondgeblikt en is hij eenmaal weder in het vaderland teruggekeerd, en herdenkt hij de *moeijelijkheden*, de *smarten*, den *tegenstand* en de *vergruisingen*, hij zal het goede zich herinnerende dikwijls uitroepen:

„Tangi foe pansibokko, mi si binnifoto!"

(*) *Van dit werkje, waarvan de vertaling in 1854 te* Amsterdam *bij* Gebrs. Kraaij *uitkwam, zal ik dikwerf gebruik maken. — De Schr.* Cole *heeft daarin een helderen mensch en staathuishoudelijken blik geworpen op de Koloniën in het algemeen en op de Kaap Kolonie in 't bijzonder. Iedere Nederlander onderzoeke het produkt des Schrijvers en wanneer hij dan slechts de namen van personen en zaken verandert, dan kan hij zich overtuigd houden, dat hij volkomen ingewijd is in de geschiedenis der* Surinaamsche *gebreken. Ten einde mijne denkwijzen hieromtrent, niet op den voorgrond te stellen, zond ik dit werkje ter lezing aan eenige alhier hoog in betrekking staande mannen, die de juistheid des Schrijvers volkomen met mij beaamden.* De Schrijver.

(†) *Zonderling alweer, dat de groote rijkdommen der Nederlandsche Handelaren van de 17e. en 18e. eeuw, uit de vaart op de W. I. sproten. — Wie is in staat één belangrijken particulieren rijkdom in die eeuwen en heden in het vaderland aan te wijzen, welke de vrucht onzer O. I. Kolonie is? daar geplant, gerijpt en geoogst* Ondankbaar Nederland!! De Schrijver.

(§) *De inboorlingen en helaas! zoo menig Europeaan die het anders gehoopt had ook, noemen de Suriname rivier bij het in komen „een fuik," er bij voegende: „Men glijdt er gemakkelijk als een aal in een fuik in, maar om er ooit weêr uit te komen dat is een goochelaars toer!" En komt er al eens iet uit, dan mag men in Nederland wel zeggen: „Joe no sabi san Azau beu juam, méki a kom bigi so."*

(††) *Omtrent de ligging, toestand, strafplaats en de wijze hoe, men in deze kolonie de straf op de overtreders der wet toepast, zal ik bij de beschrijving der gevangenissen het een en ander mededeelen.*

(**) *Over deze plantaadje als bezitting order een fonds en onder een eigenaar, later eenige gewigtige bijzonderheden.*

(§§) *In lateren tijd had de gezagvoerder een losbillet van de politie noodig, voor dat hij zijne goederen en passagiers mogt lossen. Zoo ver ik weet, zijn vreemdelingen die men alhier nieuw kommers noemt, vrij van inkomend regt, ook het slagtvee.*

SCHEEPSTIJDINGEN.

BINNENGEKOMEN.

Den 11n. dezer de Koloniale schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*, kapt. H. J. Rusman, van Demerarij.

UITGEKLAARD.

Den 7den, de Nd. Am. brik *Abby Jones*, kapt. J. Day, naar Gloucester, lading: 39 vaten Suiker 51,843 pond en 234 vaten Melassie 32,254 gallons.

Den 10n. de Nederlandsche schoener *Ellen* kapt. W. C. Dekker, naar Demerarij, lading: 27 vaten Suiker 36,657 pond, 16 balen schoone Katoen 5,365 pond, 35 vaten Erwten, 7 vaten Whiskij, 50 halve vaten Lippen en Keelen.

Den 14den, de Nd. Am. brik *Martha Worthington*, kapt. S. Center, naar Boston, lading: 233 vaten Melassie 30,968 gall. en 91 balen Cacao 13,880 pond.

VERTROKKEN.

Den 11n. de Fransche stoomboot *l'Econome*, naar Cajenne.

IN HELVOETSLUIS GEARRIVEERD.

Den 31 Aug. Z. M. Transportschip *Heldin* kommandant Toutenhoofd.

IN TEXEL GEARRIVEERD.

Den 5 Sept. *Stad Leeuwaarden*, kapt. Dijk

LIVERPOOL.

Den 11den, *Perseverance*, allen van hier.

ZEILKLAAR IN TEXEL.

Den 4n. Sept. *Loreleij*, kapt. Scholtens, naar herwaarts, *Const. Maria*, kapt. Leverstein, naar Nickerie.

TE LIVERPOOL.

Mathilda Barbara, kapt. Kat, naar Nickerie.

IN NEW-CASTLE.

Den 3den, *Mina*, kapt. Cupido.

UIT PORTSMOUTH NAAR HERWAARTS GEZEILD.

Den 14 Sept *Plata*, kapt. Koch.

TE AMSTERDAM LAGEN IN LADING NAAR HERWAARTS.

Jonkvrouw Geertrui, kapt. Brouwer, *Triton*, kapt. Bakker.

IN LADING NAAR AMSTERDAM.

Het schip *Amsterdam*, kapt. Wehdemeijer, adres bij H. Degenhard. Sluit 20 dezer.

Het schip *Compagnie*, kapt. Kuijper adres bij J. C. Oosterbaan.

Het schip *Eliza*, kapt. Visser, adres bij J. M. Polak.

Het schip *Maximiliaan*, kapt. Schill, adres bij J. M. Polak.

Het schip *Suriname*, kapt. Reijbtjes, adres bij J. Gisius.

Het nieuw gekoperd schip *Wilhelmina*, kapt Klint, adres bij H. Degenhard.

Het schip *Cornelia Hendrica*, kapt. Jaski, adres bij H. Degenhard

Het schip *Plantage Dordrecht*, kapt. Brakke, adres bij J. C. Oosterbaan.

AANGEKOMEN PASSAGIERS.

Met de kol. schroefstoomboot *Vice Admiraal Rijk*: de Heeren S. A. Heilbron, M. P. Knox en G. Monkhouse.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met de Nederl. schoener *Ellen*: de Heeren M. R. Mattes en A. E. Abrahams.

Met de Fransche stoomboot *l'Economie*: de Heeren J. J. Leue, A. V. Stuart en de minderj. J. H. Helcus.

HANDELSBERIGTEN.

Amsterdam, 10 *September* 1859.

(Particuliere Correspondentie.)

Onze Suikermarkt is voor het oogenblik vrij goed van Surinaamsche voorzien en hebben reeds eenige afdoeningen plaats gevonden van *f* 28 à *f* 31. De stemming is niet willig, en de markt wordt geïnfluenceerd door de weinige vraag voor geraffineerd.

De veiling der Handel Maatschappij is aangeslagen tegen 27 dezer en zal slechts uit circa 32000 kranjangs bestaan.

Koffij. Momenteel weifelend. De veiling der Handel-Maatschappij heeft menigeen zeer teleurgesteld, door de lage prijzen. De fijne soorten zijn tot 6 c. onder calculatie gegaan en de ordinaire 1 à 1½ c. intusschen blijft de opinie voor het artikel, goed; daar men vertrouwt dat het buitenland door behoefte gedrongen bij ons te regt zal moeten komen en hoogere prijzen besteden.

Katoen. Nominaal, 31 à 50 c.

Cacao. Meer gevraagd, 30 à 35 c.

Arrowroot. 25 c.

Toncaboonen. *f* 1½ à *f* 1.

Hout. Zonder affaire.

14 *September*.

De stemming ter beurze van heden, aanmerkelijk beter.

BURGERLIJKE STAND.

Op den 14 October 1859, is aanteekening gedaan van het voorgenomen huwelijk van: Jacob Petzoldt en Elisabeth Marij Antonius ook genaamd Marij Elisabeth Antonius.

Van den 10n. tot den 14n. October 1859, zijn alhier ingeschreven, als overleden:

Den 10den, Jan van Ravenswaaij, zoon van Anthonie van Ravenswaaij en Jannetje van Baaren, 2 maanden en 2 weken.

Idem, Ezechiel Simons Philipzoon, 31 jaren.

Den 11den, Julius Georg Laskij, 33 jaren, korporaal bij het Batt. Jagers No. 27.

Idem, William Ferrier, 75 jaren.

Den 12den, Adriana Maria van Oosterus, 89 jaren.

Den 14den, Dorothea Louisa Sophia Thiess, Echtg. van Isaak Jacob David Fricke, 32 j.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Manumissie.

Door het Koloniaal Gouvernement zijn den 3 October 1859, *Brieven van Manumissie* verleend:

1. Aan den slaaf Louis, geboren in 1817, wiens moedersnaam onbekend is, toebehoord hebbende aan C. J. Gerrine.

2. Aan de slavin Gennie, geboren in 1788, wier moedersnaam onbekend is, toebehoord hebbende aan R. Fernandes.

3. Aan de slavin Jetta, geboren in 1820, dochter van Philes, toebehoord hebbende aan Plant. *de Gekroonde Paauw*, divisie *Matappica*.

4. Aan de slavin Petronella, geboren in 1815, dochter van Antje (overl.), toebehoord hebbende aan C. Kruif.

5. Aan den slaaf Johannes Nicolaas, geboren in 1830, zoon van Margaretha, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan A. G. van Son.

6. Aan de slavin Cato, geboren in 1820, dochter van Abeniba, toebehoord hebbende aan Plant. *Dijkveld*, divisie *Para*.

7. Aan de slavin Antje, geboren in 1811, wier moedersnaam onbekend is, toebehoord hebbende aan A. Kanteman.

8. Aan de slavin Dientje, geboren in 1843, dochter van Lodewika, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan S. Oliviera.

9. Aan den slaaf Adriaan, geboren in 1839, zoon van Affie, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan M. C. Mingen.

10. Aan den slaaf Jacques, geboren in 1822, zoon van Serie, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan J. S. de Meza.

11. Aan het slavenkind Willem, geboren in 1859, zoon van Catharina, toebehoord hebbende aan den boedel M. A. Thurkow.

12. Aan de slavenkinderen Jacobus, geboren in 1854, zoon van Cicilia, en Carolus, geboren 1856, zoon van Constance, toebehoord hebbende aan P. de Montel.

13. Aan het slavenkind Johan, geboren in 1856, zoon van Lucretia, toebehoord hebbende aan Plant. *Burnside*, district *Coronie*.

14. Aan het slavenkind Willem, geboren in 1851, zoon van Bellona, toebehoord hebbende aan J. F. Zeegelaar nom. ux. en A. G. T. Stierling.

15. Aan het slavenkind Cornelia, geboren in 1856, dochter van Diana, toebehoord hebbende voor den vrijdom aan D. Gezelschap: en 16. Aan het slavenkind George, geboren in 1858, zoon van Carolina, toebehoord hebbende aan de Wed. C. D. Betting geboren A. C. W. Eggers.

Zullende de gemelde gemanumitteerden voortaan de namen voeren, van:

1. *Johannes Louis Ritse.*
2. *Johanna Gennij Ferdes.*
3. *Maria Steineg.*
4. *Frederica Petronella Kruit.*
5. *Johannes Nicolaas Schenker.*
6. *Cato Zormon.*
7. *Antje Esther Wantman.*
8. *Gerhardina Sianna Nijlbron.*
9. *Adriaan Johannes Genmil.*
10. *Jacques Mezade.*
11. *Julius Wilhelm Vossenberg.*
12. *Theodorus Jacobus Letnom.* *Christiaan Carolus Letnom.*
13. *Johan Julius Remmos.*
14. *Louis Willem Ontwijn.*
15. *Cornelia Elisa Karmijn.*
en 16. *Willem George Evenszwaard.*

Aanzoek voor Vrijgeving.

Den 14n. October 1859.

Van het slavenkind *Therese*, geboren in 1857, dochter van *Elisabeth*, toebehoorende aan C. en E. van Goor en G. Maes.

Van de slavin *Anna*, geboren in 1793, wier moedersnaam onbekend is, toebehoorende aan S. M. Wakker.

Van den slavenjongen *Constanten*, geboren in 1844, zoon van *Dutje*, toebehoorende voor den vrijdom aan D. Baeza.

Transport.

Den 3den October 1859. M. E. Thijm aan J. Monsanto, van het Huis en Erf aan de *Gravenstraat*, N. W. La. B No. 8 O W. La. C. No. 44. alsmede het Achterland van het Erf La. B No. 7.

Den 7den. J Lijon aan J. F. Meijer van het achtergedeelte van het Erf en daaropstaande Gebouwen aan de *Saramacca straat*, N. W. La. E No. 4, O. W. La. D No. 577 | 580

Paramaribo, den 10 October 1859.

Aan het Departement der *Onbeheerde Boedels* is gedevolveerd op den 20n. September 1859, de boedel van Elisa Scarlett (overleden te *Nickerie* den 21 September 1858.)

En worden mitsdien alle Crediteuren en Debiteuren desselven opgeroepen, ten einde aan het departement voormeld van hunne vorderingen aanteekening te doen en hunne verschuldigden aan te zuiveren, op pœne als bij art. 14 en 16 van het Reglement voor op gemelde Administratie is bepaald.

Paramaribo, den 14 October 1859.

ADVERTENTIËN.

Gouvernements Secretarie

Paramaribo, den 15 October 1859.

Ten verzoeke van THEODORUS VAN DEN BERGH, wordt van zijn voorgenomen vertrek uit de kolonie aankondiging gedaan.

De Gouvernements Secretaris,
(14229) E. A. VAN EMDEN.

Zij die vorderingen ten laste van wijlen den Heer E. C. REINALDA ten burele van den ondergeteekende hebben ingezonden worden verzocht over het montant daarvan te beschikken WOENSDAG 19 October des morgens vóór 1 ure.

Voorts worden nogmaals allen die ten deze iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn en tot heden verzuimd hebben daarvan opgave te doen, uitgenoodigd zulks alsnog binnen de *acht* dagen te bewerkstelligen.

(14232) Ph. H. VERBEEK.

300 à 400 Bossen
BANANNEN,
wekelijks te bekomen op de plantaadje *CONSTANTIA* (14231)

J. C. GOMPERTS,
Vendumeester,
zal MORGEN om 9 ure verkoopen:
Extra gerookt Vleesch en andere *Provisien*
BANKET, SCHOENEN, STUKGOEDEREN.
Alsmede:
***P. m.* 9 mille Cingels**
( )

[ ] J. A. SALOMONS zal Dingsdag e. k. verkoopen:
Provisien, vaten Zoutvleesch, extra *Rookvleesch*, Rooktabak, enz

D. J. J. MENS en D. M. KANTEMAN, Executeuren in den Boedel van nu wijlen de Weduwe S. J. L. KANTEMAN, zullen op VRIJDAG den 28 dezer door en ten huize van den Vendumeester J. C. GOMPERTS publiekelijk doen verkoopen:
Het *Huis* en *Erf*,
staande en gelegen aan de *Saramaccastraat*, bekend onder Nw. Wijk La. E No. 67, O. Wijk La. D No. 581
Inmiddels is hetzelve uit de hand te koop
( )

Te koop voor
***f* 1300,**
Een *HUIS* in den kom der stad gelegen.
Adres ter dezer Drukkerij.
( )

UITVERKOOP!
De ondergeteekende voornemens zijnde in het voorjaar de Kolonie te verlaten biedt zijne voorradige goederen bestaande in:
***Manufacturen*, *Bijouterien*, *Quincaillerien*, Provisien en Dranken,**
tegen zeer *billijke prijzen* te koop aan.
Paramaribo, den 15 October 1859.
A. ALETRINO.
( )

De Vendumeester J. C. GOMPERTS zal op Dingsdag e. k. des namiddags ten 4 ure in het huis aan de *Heerenstraat* La. A No. 58 verkoopen:
Diverse Meubelaire GOEDEREN, benevens de *APOTHEEK* en toebehooren, aankomende den Boedel J. F. DE ROOIJ.
( )

Koornmeel, Roggemeel, Witte *Rijst* en een partijtje *GORT.*
Verkrijgbaar aan den windmolen bij
(14230) *D. KRUSE.*

Verkrijgbaar bij
N. BOX & CO.:
14 vts. *Suikervaten Hoepels.* ( )

Brik *Alkmaar* van Glasgow.
D. C. MUNRO
heeft ontvangen per bovengemeld schip:
Vaten Tennents extra *E. J. PALE* à 4 dozijn flesschen, dito dito Brown Stout *PORTER* dito dito, kisten à 4 doz. flesschen *HOLYROOD SAUCEN* (delicieuse.)
Een assortiment beste qualiteit **aangemaakte VERWEN.**
Van vroegere bezendingen:
Elegante MAHONIHOUTEN KLEEDEREN KASTEN; LEDIKANTEN, RONDE- en SPEELTAFELS, SCHEERKISTJES, STOMMEKNECHTEN, Curaçaosche MATTEN, extra SIGAREN.
In voorraad:
London PARTICULAR MADEIRA, Port en kisten extra *Roode Wijn*, dubbelde kelders *Genever*, ARROL extra *PALE ALE*, groote potten Bristol SUIKERKALK, Fire Bricks, CARRON 1 vts. *Brandslaven*, Russisch Touwwerk.
Benevens
Dames elegante *Zijden HOEDEN*, dito Handschoenen, enz. ( )

HOLLOWAY'S PILLEN.
In de Oostersche eilanden en bijzonderlijk in Java heerscht eene genegenheid onder de Europeers om te goed te leven. Vaden verlustigen zich in de vermaken der tafel en leiden een te zittend leven. Gebrek aan ligchaamsbeweging en kwijning, voortvloeijende uit de hitte en damp van het klimaat, veroorzaken, dat de gal bedorven en meer dan overvloedig wordt. Er bestaat geen beter geneesmiddel voor alle soorten van galachtige ongesteldheden, voornamelijk die welke het meest heerschen in de verzengde luchtstreek, dat kan vergeleken worden, wat betreft krachtdadigheid, met deze zoo wonderbare Pillen. Zij maken spoedig de gelaatskleur helder, wekken de geestvermogens op, veroorzaken eenen aandrang tot inspanning der krachten, zuiveren het bloed van alle onreinheid, geven een gezonde werking aan de lever, en deelen vernieuwde sterkte mede aan het gansche ligchaamsgestel.
Deze Pillen zijn alhier verkrijgbaar gesteld bij den Apotheker A. B. DE VRIES, aan de *Zwartenhovenbrugstraat* à *f* 1.3 en *f* 5 en Zalf à *f* 20.
( )

GEDRUKT BIJ A. L. G. DE RANDAMIE.